

УДК 687.016:687.151.2+745.52

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ HAND MADE ГОБЕЛЕНУ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ТА ВИГОТОВЛЕННІ СУКНІ ЖІНОЧОЇ СВЯТКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Студ. А.О. Жильчук, гр. МГДШр-16
Науковий керівник доц. О.І. Водзінська
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета дослідження – створення нового художнього образу для сучасної жінки-споживача із застосуванням в одязі елементів handmade гобелену. Основними завданнями роботи є:

- аналіз застосування гобелену у колекціях провідних дизайнерів світу та українському побуті, аналіз технік художнього ткацтва, колористичної гами гобелену;
- розроблення ескізу сукні з елементами гобелену;
- проектування конструкції сукні святкового призначення, розроблення технології виготовлення виробу;
- виготовлення елементів handmade гобелену та виробу.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є проектування та виготовлення авторської моделі-ідеї жіночої сукні сучасного напрямку моди. Предметом дослідження є опрацювання стильового напрямку: стилізація етнічного костюму Західного регіону України.

Методи та засоби дослідження. Для дослідження наукової теми застосовано творчо-пошуковий, архівний, комбінований методи, а також ескізування.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Науковою новизною дизайн-проекту є застосування художнього ткацтва як нетрадиційного, новаторського прийому оздоблення швейних виробів, цінність якого полягає у створенні одного єдиного зразка, який є неповторним. Унікальністю художнього задуму є створення ефекту акварельного живопису як оздоблювального прийому при виготовленні гобелену. Практичне значення роботи полягає у проектуванні конструкції та розробці технології виготовлення святкової сукні з елементами гобелену ручної роботи.

Результати дослідження. Декоративні ткані панно і композиції, які за традицією називаються гобеленами, належать зараз до одного з тих жанрів, які найбільш активно розвиваються в сучасному прикладному мистецтві. За своїм призначенням усі гобелени можна поділити на дві групи: для оформлення одягу та побутових речей. Гобелени першої групи мають здебільшого орнаментально-рапортну побудову, другої – ще й образотворчий зміст декоративно-тематичного спрямування. Вибираючи створення зразка гобелену, важливо знайти художню єдність, зробити красивим не лише візерунок, а й прикрасити сукню в цілому, зберегти її красу в цілісній структурі. Потрібно враховувати гармонійне поєднання кольорів між собою згідно певних колористичних законів, розміщення елементів ткацтва у виробі повинно підкреслювати форму одягу, силует та його крій [1].

Відомі дизайнери світу неодноразово працювали із гобеленом в одязі. На показах осінь-зима 2013-14 рр. відразу два модельєри П. Гурунг в Нью-Йорку і Г. П'ю в Парижі продемонстрували колекції, присвячені «українським амазонкам». Відомий російський кутюр'є В. Зайцев застосував гобелен у моделях своєї нової колекції

«Повний місяць», чим викликав справжній фурор глядачів. Також незвичайно вражаючі сукні, виконані в техніці гобелену, представлено у колекції від Rokksanda [2].

Художнє ткацтво (не промислове, а саме hand made), завжди вважалося самодостатнім напрямком ужиткового мистецтва. У поєднанні зі швейним виробом воно складатиме приклад декоративно-прикладного мистецтва, де прикладним, тобто утилітарним, є, власне, сукня, а декоративною складовою є автентичність та неповторність елемента гобелену. Художнє ткацтво є генетичним кодом народу. В запропонованій моделі сукні сакральне мистецтво простилізоване з урахуванням сьогодення, а саме: прослідковується відмова від чітких геометризованих рапортів та запропонована власна інтерпретація джерела творчості. Чіткі відкриті лаконічні кольори народного мистецтва інтерпретовано у складні багатогранні кольорові палітри. Особливістю та унікальністю художнього задуму є створення гобелену з ефектом акварельного живопису як оздоблювального прийому.

Процес створення гобелену в сукні можна поділити на декілька етапів. Під час створення декоративних елементів сукні важливим етапом є робота над ескізом. Неприпустимо розглядати окремі елементи виробу, не враховуючи цілісність образу. Кожна окрема деталь – це частина цілого, яка взаємодіє з іншими елементами сукні єдністю форм, вираженням ідейного змісту. Тому для отримання найкращих результатів у творчих пошуках виконано ознайомлення із значною кількістю існуючих технік та прийомів роботи з різноманітними матеріалами. Наступний етап – проектування базової конструкції плечового одягу, нанесення модельних особливостей одягу та виготовлення лекал. На їх основі створено «картон», що зображає майбутній гобелен у натуральну величину в колористичному вирішенні. «Картон» під час ткання гобелену підкладають під основу, натягнувши на ткацькому верстаті. Один і той же «картон» на вимогу замовника можна використовувати багато разів лише з незначними змінами. Третім етапом є підготовка ткацького верстата та підбір кольорового ансамблю пряжі. Наступним – безпосереднє створення гобелену на ткацькому верстаті. При виготовленні гобелену доцільно використовувати наступні ткацькі техніки: полотняне переплетення, техніка ворсу, які є досить зручними у виконанні, мобільними при створенні кольорових розтяжок та ефектів об'ємного ткацтва. Кінцевим етапом роботи є поєднання створеної ткацької деталі з іншими деталями сукні (виготовлення виробу). Таким чином, із залученням професійних художників-майстрів художнього ткацтва до виробництва одягу «картони» змінюються та наповнюються деталями, уподібнюються до живопису, а це, своєю чергою, впливає на художню образність костюму як ансамблю, та набирає віртуозно високого рівня, що також змінює й роль ткача, перетворюючи його з художника-ткача на досвідченого майстра народного мистецтва.

Висновки. Усі технологічні прийоми та методи роботи розглянуто з урахуванням постійних змін з боку виробництва, науково-технічного прогресу та сучасних модних тенденцій. Саме завдяки постійному пошуку найбільш вдалого поєднання якостей матеріалів та можливостей вивчених технік художнього ткацтва творча оригінальна ідея втілюється у прикладний виріб.

Ключові слова. Гобелен, художнє ткацтво, декоративно-прикладне мистецтво, сукня.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія українського мистецтва (у 6 т.). – К., 1966. – Т. VI. – 356 с.
2. Fashioncapital: [Електронний ресурс] / <http://www.fashioncapital.co.uk/industry/news/14031-roksanda-ilincic-in-conversation>